

Opracowała Maja Kowalska¹

Przegląd ważniejszych wydarzeń² (15 stycznia–15 lutego 2013)



17.01. W Berlinie odbyło się I Polsko-Niemieckie Forum Energetyczne, którego celami były umożliwienie wymiany wiedzy i doświadczeń dotyczących polityki energetycznej obu krajów oraz intensyfikacja współpracy w tym zakresie. Na spotkaniu z udziałem ministrów gospodarki Niemiec i Polski oraz czołowych polskich, niemieckich i unijnych polityków, przedstawicieli biznesu, a także analityków z sektora energetycznego przedstawiono raport zatytułowany „Energia dla współpracy. Analiza potencjału współpracy polsko-niemieckiej w sektorze energii” („The energy for cooperation. Polish-German potential cooperation analysis in the energy sector”). Wymieniono w nim wyzwania dla sektora energetycznego Polski i Niemiec oraz określono pola działania, w których przypadku współpraca mogłaby podnieść konkurencyjność gospodarek obu państw. Forum zorganizowały Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja im. Roberta Boscha oraz Pflüger International Consulting.

20.01. Na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się II Konferencja Naukowa z cyklu Zrównoważony Rozwój. Idea czy Konieczność? zorganizowana przez Koło Naukowe Sozologów UKSW. Skierowana była do doktorantów i studentów różnych dyscyplin naukowych, a jej tematyka dotyczyła zrównoważonego rozwoju w Polsce.

22.01. Prezes Rady Ministrów Donald Tusk powołał Janusza Ostapiuka na stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska. Będzie on odpowiadał m.in. za kwestie związane z gospodarką odpadami i z funduszami europejskimi. Nowy wiceminister od lat jest związany zawodowo z ochroną środowiska. Janusz Ostapiuk studiował na Wydziale Leśnym Akademii Rolniczej w Poznaniu, ukończył także Podyplomowe Studium Ochrony Środowiska w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Podyplomowe Studium Prawa Bankowego i Bankowości na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dodatkowo odbył Kurs dla Członków Rad Nadzorczych Spółek Skarbu Państwa oraz liczne inne kursy, przede wszystkim dotyczące ochrony środowiska. Od 2006 r. pełnił funkcję dyrektora generalnego Europejskiej Platformy Recyklingu; w latach 2003–2006 zastępcy prezesa Zarządu Fundacji Ekofundusz w Warszawie; w latach 1999–2002 członka zarządu i dyrektora generalnego EKOLOG Holding w Pile; w latach 1998–1999 zastępcy dyrektora

jednego z oddziałów Banku Ochrony Środowiska; w 1998 r. zastępcy prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; latach 1991–1994 wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska we Włocławku, natomiast w latach 1988–1991 był dyrektorem naczelnym Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku.

22.01. Komisja Europejska opublikowała propozycje w sprawie polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r. Zakładają one m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych o 40% oraz dalsze zwiększanie udziału energii z odnawialnych źródeł w ogólnym bilansie energetycznym.

27.01. Marcin Korolec, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej i wiceminister środowiska, został nowym przedstawicielem Polski w Zarządzie Zielonego Funduszu Klimatycznego (Green Climate Fund – GCF). Ministra wybrano także na przewodniczącego Komitetu ds. Etyki i Audytu Zielonego Funduszu Klimatycznego. GCF jest instytucją finansową Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (United Nations Framework Convention on Climate Change – UNFCCC), której zadaniem jest finansowanie działań na rzecz ochrony klimatu i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, szczególnie w krajach rozwijających się. Powstała na mocy decyzji podjętych podczas szczytu klimatycznego COP17 w Durbanie w 2011 r. Komitet ds. Etyki i Audytu Zielonego Funduszu Klimatycznego odpowiada przede wszystkim za zapewnienie przejrzystych zasad działania zarządu oraz wydatkowania środków będących w dyspozycji GCF.

28.01. Rada Ministrów przyjęła dokument „Uzupełnienie listy obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty”. Sieć Natura 2000 powiększyła się o zaproponowane przez ministra środowiska Macieja H. Grabowskiego tereny wykorzystywane dotychczas w celach wojskowych, na których znajdują się m.in. poligony, koszary i ośrodki szkoleniowe. Są wśród nich: Krośnieńska Dolina Odry (województwo lubuskie), Murawy na Poligonie Orzysz (województwo warmińsko-mazurskie), Wydmy Kotliny Toruńskiej (województwo kujawsko-pomorskie), Enklawy Puszczy Sandomierskiej (województwo podkarpackie), a także Jezioro Wiciko i Modelskie Wydmy (województwo pomorskie i zachodniopomorskie). Miejsca te charakteryzują się wyjątkową wartością przyrodniczą w skali Unii Europejskiej – występują na nich cenne siedliska i gatunki wymienione w dyrektywach siedliskowej i ptasiej. Natura 2000 to ekologiczna

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

sieć obszarów chronionych w Unii Europejskiej. Ochrona w ramach sieci, oparta na kryteriach naukowych, polega na połączeniu działań zabezpieczających istnienie cennych gatunków i siedlisk ze zrównoważonym gospodarowaniem.

28.01. W Warszawie odbyło się XX Seminarium z cyklu Zarządzanie Kryzysowe i Ratownictwo, którego tematem było wykorzystanie portali mapowych, geolokalizacji, aplikacji mobilnych i systemów GIS w zarządzaniu kryzysowym. Spotkanie zorganizowało Centrum Promocji Informatyki.

31.01. Ministerstwo Środowiska, jako instytucja pośrednicząca dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, ogłosiło nabór wniosków o dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach Priorytetu I – Gospodarka wodno-ściekowa w ramach dwóch konkursów. O wsparcie mogą ubiegać się samorzędy i ich związki oraz podmioty realizujące ich zadania własne dotyczące gospodarki wodno-ściekowej. Dotacje są przeznaczone na nowe inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową, m.in. na budowę lub modernizację sieci kanalizacji sanitarnej czy oczyszczalni ścieków, oraz na przygotowanie dokumentacji do przyszłych projektów. Wnioski należy składać w terminie od 7 kwietnia do 30 maja 2014 r. w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub we właściwej dla danego województwa placówce wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

31.01. Minister Środowiska ogłosił nabór wniosków w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009–2014 dla Programu Operacyjnego PLO4 – Oszczędzanie Energii i Promowanie Odnawialnych Źródeł Energii, którego celami są redukcja emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie zużycia energii. Przedsiębiorcy mogą otrzymać dofinansowanie na modernizację lub wymianę istniejących źródeł ciepła, eliminację spalania węgla (w tym na rzecz biomasy). Na wsparcie projektów w ramach konkursu przeznaczono ponad 53 mln zł. Wnioski można składać od do 7 kwietnia 2014 r. w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Konkurs przeznaczony jest dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

2.02. W przypadającą na 2 lutego rocznicę podpisania konwencji ramsarskiej (Ramsar Convention on Wetlands) obchodzone Światowy Dzień Mokradeł. Konwencja o obszarach wodno-błotnych została przyjęta w 1971 r. w irańskim mieście Ramsar. Polska ratyfikowała ją w 1978 r., jednocześnie zobowiązując się do wskazywania i ochrony najcenniejszych mokradeł na terenie kraju. Tegoroczne hasło Światowego Dnia Mokradeł brzmiało „Mokradła a rolnictwo – partnerstwo dla wzrostu”. Miało ono na celu przy-

bliżenie powiązań i wskazanie zależności między mokradłami a rolnictwem. Z okazji dnia mokradeł zorganizowano spotkania, m.in. na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz w Parku Narodowym „Ujście Warty”, który jest jednym z cenniejszych w Polsce obszarów podmokłych i został wpisany na listę konwencji ramsarskiej w 1984 r. (wtedy jako rezerwat przyrody Słońsk).

5.02. W Warszawie na konferencji prasowej z udziałem premiera Donalda Tuska minister środowiska Maciej H. Grabowski przedstawił plany swojego resortu na 2014 r. Najwięcej uwagi poświęcił regulacjom dotyczącym wydobycia gazu z łupków, gospodarce wodnej i gospodarowaniu odpadami, a także możliwościom dofinansowania energooszczędnego budownictwa ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Minister środowiska omówił także propozycję nowelizacji ustawy „Prawo geologiczne i górnicze”. Główne założenia obejmują wprowadzenie tylko jednej koncesji – na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobycie węglowodorów ze złoża. Minister poinformował również, że Narodowy Operator Kopalni Energetycznych (NOKE) nie zostanie powołany, ale wykonanie jego zadań (zabezpieczenie interesu Skarbu Państwa, zapewnienie bezpieczeństwa i racjonalnej gospodarki złożami) będzie zagwarantowane poprzez inne mechanizmy ustawowe. Nie wyklucza się jednak wprowadzenia do polskiego prawa takiego rozwiązania w przyszłości, jeśli prowadzone obecnie prace poszukiwawczo-rozpoznawcze potwierdzą występowanie gazu w złożach niekonwencjonalnych o znaczeniu przemysłowym. Planowane jest wzmocnienie uprawnień kontrolnych organów administracji geologicznej, inspektorów urzędów górniczych i inspektorów ochrony środowiska. Będzie to realizowane poprzez zmianę ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Projekt nowelizacji ustawy „Prawo geologiczne i górnicze” zostanie przekazany Radzie Ministrów.

7.02. W Budapeszcie odbyło się nieformalne spotkanie ministrów ds. zmian klimatu i środowiska Grupy Wyszehradzkiej (V4) oraz Bułgarii i Rumunii. Jeden z głównych tematów rozmów dotyczył polityki klimatycznej Unii Europejskiej po 2020 r. W dyskusji wziął udział m.in. wiceminister środowiska Marcin Korolec. Grupę Wyszehradzką powołano w 1991 r. w celu wzmocnienia współpracy nad ochroną środowiska. Jej członkami są Czechy, Polska, Węgry i Słowacja. Spotkania dotyczące polityki klimatycznej odbywają się w rozszerzonym składzie V4+2 (uczestniczą w nich także delegaci z Bułgarii i Rumunii). Przedstawiciele ministerstw zbierają się regularnie, aby omówić bieżące kwestie, przede wszystkim związane ze zrównoważonym rozwojem, z zapobieganiem zmianom klimatu, a także ochroną przyrody i bioróżnorodności.